

zich vlakbij de vegetatie ophielden tegen de achtergrond te localiseren. Aanvaringen met obstakels vinden waarschijnlijk plaats bij vangstpogingen van insecten die bij obstakels vliegen. De hier beschreven aanvaring vond plaats in de naderingsfase of in de vangstfase. Bij een poging een insect te onderscheppen met de staartvlieghuid kan deze per ongeluk in een doorn verstrikt raken. Het lijkt erop dat de kans om tegen een

obstakel aan te vliegen vooral beïnvloed wordt door het manoeuvrerend vermogen en slechts in mindere mate door het echolocatietype. Vleermuizen zijn immers in staat hun echolocatie aan te passen aan de omgeving en de mate van detail waarmee ze hun omgeving waarnemen zal dan ook per situatie verschillend zijn. Door hun gering manoeuvrerend vermogen lopen Rosse vleermuizen en Laatvliegers een groter risico om tegen prikkeldraad aan te

vliegen dan soorten met een hoog manoeuvrerend vermogen.

LITERATUUR

- ALDRIDGE, H.D.J.N. & I.L. RAUTENBACH, 1987. Morphology, echolocation and resource partitioning in insectivorous bats. *Journal of Animal Ecology*, 56: 763-778.
- NEUWEILER, G., 1984. Foraging, echolocation and audition in bats. *Naturwissenschaften*, 71: 446-455.
- REINHOLD, J., 1990. Vleermuizen en prikkeldraad. *Zoogdieren*, 1: 42-43.

KORTE MEDEDELINGEN

PRINS BERNHARD FONDS MUSEUM PRIJS NAAR NATUURHISTORISCH MUSEUM MAASTRICHT

De Prins Bernhard Fonds Museum Prijs 1991 is toegekend aan het Natuurhistorisch Museum Maastricht. Aan de prijs is een bedrag van f 100.000 verbonden.

Het bestuur van het Prins Bernhard Fonds heeft op voordracht van de jury besloten de prijs aan het Natuurhistorisch Museum Maastricht toe te kennen vanwege het functioneren van het museum in het algemeen en de moderne aanpak van publieksgerichte taken van het museum. Met name de toegankelijke opstelling van de collectie, het actieve tentoonstellingsbeleid en de stimulerende rol die het museum in de regio heeft op het gebied van de bestuuring van de natuur worden door de jury geroemd. De educatieve aanpak van het museum heeft internationaal bekendheid verworven en wordt wel de "Maastrichtian approach towards environmental education" genoemd.

De Prins Bernhard Fonds Museum Prijs is de enige prijs in zijn soort in Nederland. De prijs wordt jaarlijks uitgereikt aan een museum in Nederland dat zich door middel van nieuwe of vernieuwende publieksgerichte activiteiten heeft onderscheiden.

Door het Prins Bernhard Fonds wordt ieder jaar, om een vergelijking mogelijk te maken, een bepaalde categorie musea gekozen waarin de prijs wordt uitgereikt. Vorig jaar was dat de groep provinciale en streekmusea. Toen kreeg het Noordbrabants Museum de prijs.

Dit jaar is de groep Natuurhistorische Musea onder de loep genomen. Tot deze categorie werden tevens de plantentuinen en diergaarden gerekend. De prijs wordt uitgereikt op 6 mei.

VRIJWILLIGERSWERK IN NEDERLAND

Ik wil even reageren naar aanleiding van de boekbespreking van H. Hillegers: "Natuurbeheer" van Hermy (NHM 1991 nr. 1, pag. 20). Inhoudelijk ben ik het helemaal eens met Hillegers, het boek is inderdaad de moeite waard. Met belangstelling kijk ik uit naar het vervolg over het landschapsbeheer.

Volgens mij behoeft echter één zin in het betoog enige correctie en enige nuancering.

Halverwege staat: "Hoofdstuk 3 behandelt het thema vrijwilligerswerk dat in België meer dan in Nederland wordt toegepast".

Het is met name de laatste toevoeging waar ik het helemaal niet mee eens ben. In Nederland wordt vrijwilligerswerk in het natuur- en landschapsbeheer op grote schaal toegepast. In 1989 waren er in Nederland 22000 vrijwilligers actief in de meest uiteenlopende terreinen en landschapselementen. In 1988 waren er dat 20966. De meesten vindt men in het westen, de Randstad. Maar ook in Limburg zijn veel vrijwilligers actief in het landschapsbeheer (267) (Jaarverslagen LONL en IKL).

Wat wel waar is, is dat in België de rol die de vrijwilligers spelen veel groter is dan bij ons.

Dit komt door het feit dat in België de organisatie van het natuur- en landschapsbeheer geheel anders is. Met name de organisatie van de uitvoering, de planvorming en de financiering. De belangrijkste particuliere natuurbeschermingsorganisaties, zoals Belgische Natuur- en Vogelreservaten (BNVR), Wielewaal en het Limburgs Landschap, zijn voor wat de uitvoering van het beheer betreft bijna uitsluitend aangewezen op vrijwilligers(groepen). Ook de (beheers- en werk)plannen worden door vrijwilligers, vaak biologen, opgesteld. Deze "amateurs" spelen dus in België bij het behoud van natuurterreinen een essentiële rol.

In Nederland ligt het allemaal veel gunstiger, d.w.z. dat hier de particuliere natuurbeschermingsorganisaties een beroep kunnen doen op een min of meer uitgebreid professioneel opgeleid corps van beheerders en plannenmakers. Een voor België benijdenswaardige situatie. Niet omdat het geleverde werk van onvoldoende kwaliteit zou zijn. Tijdens mijn IKL-periode heb ik mij vaker van het tegendeel kunnen overtuigen, zoals bv in de Maten bij Genk. Een probleem is nl. de continuïteit. Op de lange termijn kan de natuur alleen behouden blijven wanneer structureel geld en menskracht hiervoor ingezet worden. Dan nl. geeft de overheid blijk van het feit dat ze natuur- en landschap (-beheer) au sérieux neemt. In België is het nog niet zo ver!

Mijns inziens was het nodig deze nuancing aan te brengen.

B.J.M.L. LOCHT,
Milieukundeopleiding
Nieuw Rollegate, Deventer